

ادامه مطلب نوروز و ستایش آن... از صفحه اول

و با همه رسم و رسوم به جا مانده از روزگاران کهن به پیشباز نوروز می رود.

قرقیزستان

مردم قرقیزستان همواره نوروز را گرامی داشته و آن را به صورت رسمی و چه به صورت مردمی جشن می گیرند. با توجه به ممنوعیت برگزاری نوروز در زمانی که این جمهوری بخشی از اتحاد جماهیر شوروی سابق بود، بخشی از مراسم نوروزی رنگ باخت ولی پس از استقلال قرقیزستان، باردیگر این جشن به گونه ای علنی و بدون ترس گرمی بازار سابق خود را بازیافت. قرقیزها سفره هفت سین به آن صورتی که در ایران و افغانستان و چند کشور دیگر مرسوم است نمی چینند، ولی در نخستین روز سال نو ایرانی که برای آنان ۲۱ مارچ است از بامداد تا شامگاهان مراسم ویژه ای برپا می دارند که به صورت گروهی و در خارج از خانه برگزار می شود.

در روستا و شهر، مردم از نخستین ساعت های روز از خانه بیرون می روند و در میدان ها و جاهایی که از پیش اعلام شده گردم می آیند. بازارهای یک روزه برپا می گردد و انواع و اقسام خوراکی و نوشیدنی و اجناس دیگر خرید و فروش می شود. میدان ها با بادکنک های رنگین آراسته می شود و به ویژه برای کودکان و نوجوانان وسایل بازی و سرگرمی فراهم می گردد.

عراق

عراق که در طول تاریخ ایران جایگاه خاصی دارد نیز با نوروز بیگانه نبوده و به ویژه گردهای این کشور در دهه های اخیر با شور و علاقه فراوان نوروز را جشن می گیرند. بودن تیسفون در عراق امروزی و نام فارسی «بغداد» نشانه ای از هویت ایرانی این سرزمین است. پس از شکست ایرانیان از اعراب و تاسیس حکومت خلفا در سرزمین های اسلامی و انتخاب بغداد برای پایتخت آن، نوروز در عراق هم جشن گرفته می شد و به ویژه در دوره خاندان برمک رسم دادن نوروزانه برقرار بود. امروزه گردها در پای کوهی به نام «ماه یار» گرد می آیند و با نواختن ساز و دهل و پایکوبی و دست افشانی به پیشباز نوروز می روند. در نخستین ساعات بامداد اول فروردین، شخصی که خود را مانند پیرمردان آراسته دختر کوچک را در آغوش دارد به گونه ای نمادین از ساختمان مزار یکی از مقدسان کرد به نام «پیره میرد» بیرون می آید و مردم با دیدن او به هلهله و شادی می پردازند، پیرمرد یا «عمونوروز» سال گذشته و دختر بچه ای که در آغوش دارد سال جدیدی است که قدم به عرصه وجود می گذارد. روز نوروز نیز بسیاری از مردم عراق سری به پارک های نزدیک خانه خود می زنند و الفت دیرینه بهار و طبیعت را یادآور می شوند.

جمهوری آذربایجان

سخن گفتن از برگزاری مراسم نوروزی در جمهوری آذربایجان مانند آن است که نوروز ایران را بخواهیم توضیح دهیم، همه رسومی که ایرانیان برای نوروز خود را موظف به انجام آن می دانند و در آذربایجان نیز برگزار می شود و دهه ها چیرگی یک فرهنگ غیر ایرانی برای این کشور نتوانسته است نوروز و مراسم آن را از میان بردارد. کود کانی که روز اول بهار به دنیا می آیند پیشوند و یا پسوند «بایرام» را برنام خود خواهند داشت که به معنای «عید» است. چهارشنبه سوری، چیدن سفره هفت سین، فالگوشی، شال اندازی و... همه و همه در این کشور همسایه ایران چون گذشته های دور برگزار می شود. تنها تفاوت آن است که سیزده بدر که در ایران نقطه پایانی بر جشن های نوروزی است در جمهوری آذربایجان عمومیت را ندارد.

ترکمنستان

در این جمهوری نیز پس از جدایی از اتحاد جماهیر شوروی،

بهار سرآغاز بازسازی حیات طبیعی می باشد و به همین دلیل در شناسنامه انسان جای خاصی برای خود باز کرده است و چون تمدن انسانی از منطقه ای که بخشی از ایران امروز را در بر می گیرد آغاز شد در نتیجه افسانه ها و سنت ها و آیین های این منطقه فراگیر شده است. ساکنان فلات ایران و مناطق همجوار آن پیوستگی های فرهنگی دیرینه ای دارند و آیین های بهاری که ریشه در جغرافیای منطقه دارد از همگونی های بسیار برخوردار است.

سخن از ریشه های فرهنگی گفتن تفاوت زیادی با تعصب ملیت خواهی دارد و نباید این گمان به اندیشه ها راه یابد که اگر در این دوران مردمان کشوری دیگر جشن نوروز را چون ایرانیان برپا می دارند، پس آنها نیز بخشی از سرزمین ایران اند و باید خود را ایرانی بدانند. گسترده های فرهنگی را نباید با مرزبندی های سیاسی در هم آمیخت. اینک همراه با ایران، مردم کشورهای تاجیکستان، افغانستان، جمهوری آذربایجان، بحرین، ازبکستان، ترکمنستان، قرقیزستان، قزاقستان، پاکستان، ترکیه، و عراق نوروز را جشن می گیرند و به طور رسمی نوروز از جشن های سالشماری و فرهنگی این کشور شمرده می شود. هرچند که بیشتر کشورهای یاد شده از گاهشماری میلادی استفاده می کنند که سال نو را از نخستین روز ژانویه آغاز می کند و تعدادی نیز مبنای گاهشماری خود را سال قمری و بر مبنای گردش ماه به دور زمین قرار داده اند. به غیر از کشورهای یاد شده در کشورهایی نظیر سوریه، هندوستان، چین و مغولستان نیز هرچند نه به گونه ای رسمی ولی توسط انبوهی از مردم، نوروز کم و بیش جشن گرفته می شود و به ویژه در بخش فارسی زبانان چین هنوز رسم نوروز پا برجا مانده است.

در بخش های دیگری از جهان جشن هایی گرفته می شود که ریشه هایی در نوروز ایرانی دارد. کشورهای آسیای جنوب شرقی با مراسم نوروز از طریق تجارت با ایرانیان و سپس از طریق دین اسلام که با رنگ و بویی ایرانی به آن بخش از جهان رفته است، آشنا شدند. در بخشی از اروپا نیز به ویژه در کشورهای شرق اروپا می توان نشانه هایی از نوروز ایرانی را دید. در اوکراین، آلبانی، مجارستان و کشورهای هم فرهنگ دیگر می توان افسانه های بهاری مشابه ایران یافت که نشان از این دارد که فرهنگ ایرانی از طریق اقوام سکایی، سغدی و... در این بخش از جهان ریشه دوانیده است.

تا قرن نوزدهم میلادی و پیش از فروپاشی ممالک عثمانی، نوروز در دربار سلاطین عثمانی یک عید رسمی بود و نوروز ایرانی در زمان سلطان احمد سوم یکی از چهار عید رسمی دربار عثمانی به شمار می رفت.

گاهنامه هایی که در سوریه و لبنان منتشر می شود «نوروز سلطانی» را یک روز پس از نوروز ایران یعنی برابر با دوم فروردین ثبت می کند. در دمشق، پایتخت سوریه تا چند دهه پیش در نخستین روز بهار تشریفات ویژه ای از گشت و گذار در باغ و بوستان برگزار می شد که شباهتی تام به مراسم سیزده بدر در ایران داشت.

بررسی رسوم و تشریفات ویژه نوروز در سایر کشورها نیاز به یک بررسی فراگیر انسانی شناسی تطبیقی دارد که پژوهشی ژرف و دراز مدت را می طلبد، اینک به گونه ای فهرست وار از چگونگی برگزاری نوروز در چند کشور دیگر یاد می کنیم:

تاجیکستان

تاجیک ها نیز مانند افغان ها، نوروز را با شکوه فراوان برگزار می کنند. نوروز در این کشور همچون زبان فارسی به قوت گذشته پابرجاست و هر فرد تاجیک با این که به مدت ۷۰ سال اجازه نداشته نوروز را جشن بگیرد پس از استقلال، آزادانه

سوهن حلوا» تهیه کرده و هنگام دید و بازدید نوروزی می خورند. نوشتن نامه های شادباش نوروزی و در سالیان اخیر ارسال کارت تبریک در این کشور بسیار رایج است.

قزاقستان

قزاق ها بر این باورند که نخستین جنگ میان خیر و شر در پنج روز اول بهار اتفاق افتاد. در نخستین شب بهار مردی خیالی به نام «قزیر آقا» (عمونوروز) در بیابان راه می رود و باعث برکت و شادی و نیکیبختی می شود. «قزیر آقا» اگر نگاهش به زمین بیفتد سنگ های بزرگ تاب نگاه او را ندارند و خرد می شوند. در «شب قزیر» که همان شب سال نو است قزاق ها دو شمع بر بام خانه خود می نهند و برای این که تمام سال برکت در خانه شان باشد طرف های خانه را با غله و آب و شیر پر می کنند.

ازبکستان

در زمان مرزبندی سرزمین های آسیای میانه در دوره اتحاد جماهیر شوروی سابق، شهرهای فارسی زبان و دارای ریشه های ژرف ایرانی به جمهوری ازبکستان واگذار شدند، سمرقند، بخارا، تاشکند، ترمذ، فرغانه و بخش های بزرگی از دره زرافشان به ازبکستان تعلق گرفتند، مناطقی که مردمان آن از اقوام سغدی هستند و زبانشان با پارسی هم ریشه است. اینک در سمرقند، بخارا و بیشتر شهرهایی که مردمان آن ریشه ای ایرانی دارند نوروز جشن گرفته می شود و به ویژه در سمرقند زنان با پختن نان های معروف سمرقندی از فطیر گرفته تا روغنی رنگ و بویی دیگر به خوان نوروز می دهند.

دختران آماده رفتن به خانه شوی در جشن های نوروزی «قفل بسته» به مردان و زنان پرفرزند یا به گفته سمرقندیان «سیراولاد» می دهند تا با گشودن آن به خانه شوی رفته و فرزند آورند. مردان سمرقندی نیز نوروز را بهانه ای می کنند تا مهارت خود را در مسابقه «بزکشی» و کشتی گیری نشان دهند. در نوروز گاه کپه های آتش می افروزند و از روی آن می پرند و روستاییان به انتظار دیدن درنا می نشینند تا با پرواز آنها به فال گیری بپردازند. کود کان سمرقندی نوروزانه خود را خرج بادبادک و آجیل می کنند و روزها با بادبادک یا «بادبرک» های رنگین که به آسمان می فرستند شادی می کنند.

هندوستان

پارسیان هندوستان که زرتشتیان مهاجرت کرده از ایران هستند بیش از هزار سال است که جشن نوروز را برپا می کنند و همه جزئیات آن را به جای می آورند. در هندوستان جشنی به نام «نوروز» توسط غیر زرتشتیان گرفته نمی شود ولی آغاز بهار در این کشور پرافسانه که نزدیکی فرهنگی زیادی با ایران دارد، با جشن ایزدی به نام «هولی» آغاز می شود که رسوم آن شباهت زیادی به جشن آب پاشان در ایران باستان، جشن سده و چهارشنبه سوری دارد. هولی ایزدی است که نشانه آن رنگ های درخشان و زیبا است. هنگام برگزاری این جشن، در نخستین ساعات شب و همراه با فرونشستن آفتاب، آتشی بزرگ بالای بلندترین جای افروخته می شود و آتش دیگری نیز در جایی که مردم گرد می آیند برپا می شود، تندیس از ایزد هولی که با خیزران و حمیر ساخته شده توسط برهمنان و با تشریفات خاص به کنار آتش آورده می شود و پس از آن که برهمنان «هفت بار» دور آتش چرخیدند و اوراد خاصی را خواندند، تندیس هولی به آتش کشیده می شود. فردای آن روز، شهر و روستای هندوستان پر از رنگ می شود و هر کس بسته گردهای رنگارنگ با خود حمل می کند و در کوی و خیابان آن را به سر و روی دیگران می پاشد، گروهی نیز آب فشان های ویژه این جشن بهاری را پر از آب رنگی می کنند و سر و اندام دیگران را با آن به رنگ های شاد آغشته می سازند. در شماری از مناطق هندوستان، ستایش از بهار و ایزد هولی به مدت ۵۰ روز برگزار می شود.

محمد هرندی

مشاور آگاه و دلسوز جامعه ایرانی

در امور وام مسکن و خرید و فروش خانه

«از موقعیت استثنائی پائین بودن نرخ بهره و وامهای بدون کار مزد استفاده نمائید»

(408) 605-1138

moehanrandi@yahoo.com

1910 Camden Ave. #8, San Jose, CA 95124

Sara M. Mostafavi, Attorney at Law

Specializing in Immigration and Nationality Law

سارا مصطفوی وکیل مهاجرت

- ✓ امور حقوق بشر در رابطه با مسائل مهاجرت
- ✓ پناهندگی
- ✓ سوء استفاده همسر در مورد اخذ اقامت از طریق ازدواج
- ✓ ویزاهای نامزدی، کار، سرمایه گذاری و دانشجویی
- ✓ گرین کارت
- ✓ امور تبعیت آمریکا

- Human Rights-Based Immigration Matters
- Asylum
- Abused Spouse Immigrant Petitions
- Visas: Fiance'e, Work, Tourist, Investment, and Student
- Green Cards
- Deportation Defense
- Citizenship (Naturalization)

(510) 849-0996

Fax: (510) 849-0749

smostafavi@gmail.com

1900 Addison St., # 250

Berkeley, CA 94704

کاملیا محمودی

وکیل رسمی دادگاههای کالیفرنیا و فدرال

کلیه امور خانوادگی شامل: طلاق (دعاوی و از طریق وساطت)، تنظیم قرارداد قبل از ازدواج، تنظیم وصیت نامه، تراست، انحصار وراثت، وکلاننامه مالی و پزشکی، قیمومت بزرگسالان و خردسالان

Divorce (Litigation & Mediation), Prenuptial Agreements, Division of Assets, Estate Planning, Probate, Power of Attorney, Conservatorship & Guardianship

(408) 287-2030

Fax: (408) 287-2788

1550 The Alameda, Suite 330, San Jose, CA 95126

Camelia Mahmoudi

Attorney at Law

camelia@camelialaw.com

www.camelialaw.com

ROYAL PLUMBING

Plumbing Contractor

COMMERCIAL & RESIDENTIAL

انجام کلیه امور لوله کشی ساختمان، تجاری و مسکونی، کلی و جزئی

«ژوزف»

- * New Construction
- * Remodeling
- * Repipe
- * Repair

(408) 892-2248

Fax: (408) 723-1942

Lic. #893238

General Libelities / Bond

